

[Domovská Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Obete Trestného Činu](#) > [Odškodnenie](#) > [Ak Sa Môj Nárok Má Posudzovať V Tejto Krajine](#) > [Latvia](#)

Ak sa môj nárok má posudzovať v tejto krajine

Autor obsahu

Lotyšsko

Lotyšsko

Za aký druh trestnej činnosti môžem získať náhradu škody?

Obet' má nárok na náhradu škody od štátu (*valsts kompensācija*), ak úmyselne spáchaný trestný čin spôsobil smrť osoby, obeť utrpela vážnu alebo stredne závažnú ujmu na zdraví, obeť bola vystavená nemravnému alebo sexuálnemu útoku, obeť je obeťou obchodovania s ľuďmi alebo obeť bola infikovaná vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti, hepatitídou typu B alebo C.

Za aký druh ujmy môžem získať náhradu škody?

Náhradu škody od štátu môžete získať za morálnu ujmu (*morālais aizskārumš*), fyzické utrpenie (*fiziskās ciešanas*) a stratu na majetku (*mantiskais zaudējums*) spôsobené úmyselne spáchaným trestným činom.

Môžem získať náhradu škody, ak som príbuzný (-á) alebo závislá osoba obete, ktorá zahynula v dôsledku trestného činu? Ktorí príbuzní alebo závislé osoby môžu získať náhradu škody?

Ak osoba zomrela v dôsledku trestného činu, obeťou v trestnom konaní môže byť príbuzný zosnulého [snúbenec/snúbenica, manžel/manželka, rodičia, starí rodičia, deti, vnúčatá, súrodenci, ako aj osoby, s ktorými dotknutá fyzická osoba spoločne žila mala a spoločnú (nie zdieľanú) domácnosť].

Ak osoba zomrela v dôsledku trestného činu alebo obeť zomrela a nepožiadala o náhradu škody od štátu alebo požiadala o náhradu škody od štátu a nezískala ju, máte nárok na poskytnutie náhrady škody od štátu. Musíte však požiadať osobu, ktorá vedie konanie (políciu, prokuratúru alebo súd), aby vás uznala za obeť v príslušnom trestnom konaní.

Môžem získať náhradu škody, ak som príbuzný(-á) alebo závislá osoba obete, ktorá prežila? Ktorí príbuzní alebo závislé osoby môžu v tomto prípade získať náhradu škody?

Ako príbuzný(-a) alebo závislá osoba obete nemáte nárok na náhradu škody od štátu, ak obeť prežila trestný čin. V tomto prípade má nárok na náhradu škody od štátu samotná obeť.

Môžem získať odškodnenie, ak nie som štátnym príslušníkom krajiny EÚ?

Áno, môžete získať náhradu škody od štátu, ak nie ste štátnym príslušníkom krajiny EÚ.

Môžem si uplatňovať nárok na náhradu škody v tejto krajine, ak tu žijem alebo z tejto krajiny pochádzam (toto je krajina môjho pobytu alebo štátnej príslušnosti), dokonca aj vtedy, ak bol trestný čin spáchaný v inej krajine EÚ? Môžem to vykonať namiesto toho, že budem žiadať o náhradu škody v krajine, kde bol trestný čin spáchaný? Ak áno, za akých podmienok?

Ak bol trestný čin spáchaný v inom členskom štáte EÚ, máte nárok žiadať o náhradu škody priamo členský štát EÚ, v ktorom bol trestný čin spáchaný, alebo prostredníctvom súdnej správy (*Tiesu administrācija*).

Musím trestný čin najskôr oznámiť na polícii, aby som mohol žiadať odškodnenie?

Trestný čin musíte najprv nahlásiť polícii.

Ak si chcete uplatniť nárok na náhradu škody od štátu, musí sa začať trestné konanie, v ktorom ste boli na základe rozhodnutia osoby, ktorá vedie konanie (polícia, prokuratúra, súd) uznaný za obeť v trestnom konaní.

Musím počkať na výsledok policajného vyšetrovania alebo trestného konania, skôr než si budem môcť uplatniť nárok na náhradu škody?

Ak si chcete uplatniť nárok na náhradu škody od štátu, nemusíte čakať na konečné rozhodnutie osoby, ktorá vedie konanie (polícia, prokuratúra, súd).

Na to, aby súdna správa mohla rozhodnúť o vyplatení alebo zamietnutí náhrady škody od štátu, osoba, ktorá vedie konanie (polícia, prokuratúra, súd), musí poskytnúť tieto informácie:

1. čas a miesto spáchania trestného činu;
2. kvalifikácia trestného činu, forma viny páchatel'a preukázaná v čase podania návrhu, dátum začatia trestného konania a referenčné číslo trestnej veci;
3. informácie o osobe uznanej za obeť v trestnom konaní;
4. informácie o osobe, ktorá je uznaná za zástupcu obeť v trestnom konaní, ak obeť uplatní svoje práva prostredníctvom zástupcu;
5. charakter ujmy spôsobenej v dôsledku trestného činu (smrť osoby, závažnosť ujmy na zdraví, nemravný alebo sexuálny útok, prítomnosť znakov obchodovania s ľuďmi alebo preukázaný vírus ľudskej imunitnej nedostatočnosti, hepatitídy typu B alebo C);
6. dátum zistení znalca, číslo dokumentu a osobu, ktorá vykonala znalecké dokazovanie;
7. počet osôb, ktoré boli uznané za obeť v tom istom trestnom konaní týkajúcom sa smrti osoby, a informácie o týchto osobách.

Musím najskôr požadovať náhradu škody od páchatel'a, ak sa potvrdila jeho totožnosť?

Nie ste povinný najskôr žiadať o náhradu škody od páchatel'a. Náhrada škody od štátu neovplyvňuje právo obeť žiadať o náhradu škody v trestnom konaní podaním žiadosti o náhradu škody za ujmu v ktoromkoľvek štádiu trestného konania až do začatia preskúmania veci na súde prvého stupňa a v občianskoprávnom konaní uplatnením nároku na súde, ak sa domnievate, že vám nebola poskytnutá náhrada škody v plnom rozsahu.

Ak nebola zistená totožnosť páchatel'a alebo páchatel' nebol odsúdený, môžem napriek tomu žiadať o náhradu škody? Ak áno, aké dôkazy musím predložiť na podporu svojho nároku?

Nárok na náhradu škody od štátu máte aj vtedy, ak sa nezistí totožnosť páchatel'a alebo jeho komplica, alebo ak nie sú trestnoprávne zodpovední.

Žiadosť o náhradu škody od štátu by ste mali predložiť priložením návrhu s potrebnými informáciami od osoby, ktorá vedie konanie (polícia).

Existuje lehota, v rámci ktorej si musím uplatniť nárok na náhradu škody?

Žiadosť o náhradu škody od štátu sa musí predložiť súdnej správe do jedného roka odo dňa, keď ste boli uznaný za obeť, alebo keď ste sa dozvedeli o skutočnostiach, ktoré vás oprávňujú žiadať o náhradu škody.

Na aké straty a výdavky sa vzťahuje náhrada škody?

Náhrada škody od štátu sa vzťahuje na morálnu ujmu, fyzické utrpenie alebo stratu na majetku spôsobenú trestným činom bez ohľadu na druh škody, za ktorú sa vyplatí náhrada škody od štátu. Výška náhrady škody, ktorú má zaplatiť štát, je určená v [zákone o odškodňovaní obetí štátom](#) (*Likums par valsts kompensāciju cietušajiem*) na základe následkov spôsobených trestným činom.

Vypláca sa náhrada škody jednou platbou alebo v mesačných splátkach?

Náhrada škody od štátu sa vypláca ako jednorazová platba, ktorá sa prevedie na účet v platobnej inštitúcii uvedenej v žiadosti o náhradu škody.

Akým spôsobom by mohlo moje vlastné správanie v súvislosti s trestným činom, môj záznam vedený v registri trestov alebo nespolupráca počas súdneho konania ovplyvniť pravdepodobnosť získania náhrady škody a/alebo jej výšku?

Kvalifikácia trestného činu môže ovplyvniť výšku náhrady škody od štátu; napríklad ak je trestný čin spáchaný v stave intenzívnej duševnej zmätenosti, porušením nevyhnutných obmedzení sebaobrany alebo podmienok pre zadržanie osoby. V takýchto prípadoch sa výška náhrady škody od štátu v súlade s následkami trestného činu zníži o 50 %.

Ak súdna správa nezíska požadované informácie do 15 dní, môže rozhodnúť o zamietnutí vyplatenia náhrady škody od štátu. Rozhodnutie o zamietnutí vyplatenia náhrady škody od štátu vám v tomto prípade nebráni opakovane si uplatniť nárok na náhradu škody podľa postupov pre podávanie žiadostí o náhradu škody na súdnej správe.

Ako by mohla moja finančná situácia ovplyvniť moje šance získať odškodnenie a/alebo jeho výšku?

Vaša finančná situácia neovplyvní možnosť získania náhrady škody od štátu a/alebo výšku náhrady škody.

Ak ste získali náhradu škody za škodu spôsobenú trestným činom od páchatel'a alebo namiesto neho od inej osoby, výška náhrady škody od štátu sa zníži o výšku náhrady škody, ktorú ste už získali.

Existujú ďalšie kritériá, ktoré by mohli ovplyvniť pravdepodobnosť, získania náhrady škody a/alebo jej výšku?

V [zákone o odškodňovaní obetí štátom](#) sú stanovené ďalšie kritériá, ktoré môžu ovplyvniť možnosti získania náhrady škody a/alebo výšku náhrady škody, ktorú získate. Napríklad:

- ak v dôsledku trestného činu vzniknú viaceré následky súbežne, náhrada škody od štátu sa vyplatí podľa najzávažnejšieho následku trestného činu,
- ak v dôsledku trestného činu došlo k úmrtiu osoby a viaceré osoby boli uznané za obeť v trestnom konaní, náhrada škody od štátu pre tieto obeť sa vyplatí tak, že sa rozdelí primerane podľa počtu obetí,
- ak po vyplatení náhrady škody osoba, ktorá vedie konanie (polícia, prokuratúra, súd), uzná inú osobu za

obeť v tom istom trestnom konaní týkajúcom sa úmrtia osoby v dôsledku trestného činu, náhrada škody od štátu sa vyplatí v tej istej výške ako bolo vyplatené obeť alebo obeť.

Ako sa náhrada škody vypočíta?

Maximálna výška náhrady škody od štátu, ktorá sa vyplatí jednej obeť trestného činu, predstavuje päťnásobok minimálnej mesačnej mzdy stanovenej v Lotyšskej republike. Pri výpočte výšky náhrady škody od štátu, ktorá sa má vyplatiť, sa zohľadní minimálna mesačná mzda určená v čase, keď bola osoba uznaná za obeť.

Náhrada škody sa vyplatí:

- ak osoba zomrela - v plnej výške (100 %),
- ak obeť utrpela ťažké ublíženie na zdraví, trestný čin je klasifikovaný ako znásilnenie alebo sexuálne násilie, maloletá osoba bola vystavená nemravnému alebo sexuálnemu útoku, alebo je obeť obeťou obchodovania s ľuďmi - vo výške 90 %,
- ak obeť, ktorá je maloletou osobou, utrpela menej závažné ublíženie na zdraví alebo obeť, ktorá je maloletou osobou, bola infikovaná vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti, hepatitídou B alebo C - vo výške 70 %.

Existuje minimálna/maximálna výška náhrady škody, ktorú je možné priznať?

Maximálna výška náhrady škody od štátu je päťnásobok minimálnej mesačnej mzdy stanovenej v Lotyšskej republike, pričom minimálna výška náhrady škody od štátu je 50 % maximálnej výšky náhrady škody od štátu. Keď sa mení výška minimálnej mesačnej mzdy, mení sa aj výška náhrady škody od štátu.

Očakáva sa odo mňa uvedenie výšky náhrady škody vo formulári žiadosti o náhradu škody? Ak áno, dostanem pokyny na výpočet jej výšky alebo v súvislosti s jej inými aspektmi?

Vo formulári na uplatnenie nároku na náhradu škody od štátu nemusíte stanoviť výšku náhrady škody, pretože v [zákone o odškodňovaní obeť štátom](#) je stanovená výška náhrady škody od štátu.

Ak dostanem náhradu škody za utrpenú stratu z iných zdrojov (napríklad od svojho zamestnávateľa alebo zo systému súkromného poistenia), odráta sa jej výška od výšky náhrady škody, ktorú mi vyplatí tento orgán/subjekt?

Náhrada škody, ktorú získate z iných zdrojov (napríklad od zamestnávateľa alebo zo systému súkromného poistenia) sa neodpočíta zo sumy náhrady škody od štátu.

Môžem získať preddavok náhrady škody? Ak áno, za akých podmienok?

Preddavkovú platbu náhrady škody od štátu nemôžete získať.

Môžem získať doplnkovú alebo dodatočnú náhradu škody (napr. v nadväznosti na zmenenú situáciu alebo zhoršenie zdravotného stavu atď.) po vydaní hlavného rozhodnutia?

Ak ste získali náhradu škody od štátu a v konečnom rozhodnutí sa konštatuje, že ste utrpeli závažnejšie následky v dôsledku trestného činu, môžete získať rozdiel medzi výškou vyplatenej a splatnej náhrady škody od štátu.

Aké podporné dokumenty musím predložiť spolu so žiadosťou o náhradu škody?

Ak ešte nebol vydaný konečný rozsudok v trestnom konaní v čase uplatnenia nároku na náhradu škody od štátu, mali by ste k žiadosti o náhradu škody od štátu pripojiť návrh od osoby, ktorá vedie konanie (polícia, prokuratúra, súd), v ktorom sa uvedie:

1. čas a miesto spáchania trestného činu;
2. kvalifikácia trestného činu, forma viny páchatel'a preukázaná v čase podania návrhu, dátum začatia trestného konania a referenčné číslo trestnej veci;
3. informácie o osobe uznanej za obeť v trestnom konaní;
4. informácie o osobe uznanej za zástupcu obeť v trestnom konaní;
5. charakter ujmy spôsobenej v dôsledku trestného činu (smrť osoby, závažnosť ujmy na zdraví, nemravný alebo sexuálny útok, prítomnosť znakov obchodovania s ľuďmi alebo preukázaný vírus ľudskej imunitnej nedostatočnosti, hepatitídy typu B alebo C);
6. dátum zistení znalca, číslo dokumentu a osobu, ktorá vykonala znalecké dokazovanie;
7. počet osôb, ktoré boli uznané za obeť v tom istom trestnom konaní týkajúcom sa smrti osoby, a informácie o týchto osobách.

Ak sa trestné konanie skončilo v čase uplatňovania nároku na náhrady škody od štátu, k nároku na náhradu škody od štátu by ste mali pripojiť konečné rozhodnutie osoby, ktorá vedie konanie, a exekučný titul, ak náhrada škody za škody uvedené v konečnom rozhodnutí ešte nebola vyplatená alebo bola vyplatená len čiastočne.

Je potrebné uhradiť správne alebo iné poplatky pri prijatí alebo spracovaní žiadosti?

Postup preskúmania žiadostí o náhradu škody od štátu je bezplatný.

Ktorý orgán rozhoduje o nárokoch na náhradu škody (vo vnútroštátnych prípadoch)?

O zaplatení alebo nevyplatení náhrady škody od štátu rozhoduje súdna správa.

Kam mám odoslať svoju žiadosť (vo vnútroštátnych prípadoch)?

Ak chcete získať náhradu škody od štátu, žiadosť o náhradu škody od štátu musíte odoslať súdnej správe (*Tiesu administrācija*) na túto adresu: Antonijas iela 6, Rīga, LV-1010.

Vyžaduje sa moja účasť na tomto konaní a/alebo v čase, keď sa rozhoduje o mojom nároku?

Vaša prítomnosť počas procesu skúmania žiadosti o náhradu škody od štátu a rozhodovania o vyplatení alebo nevyplatení náhrady škody od štátu, nie je potrebná.

Ako dlho trvá (približne), kým sa doručí rozhodnutie orgánu o nároku na náhradu škody?

Súdna správa rozhodne o vyplatení alebo nevyplatení náhrady škody od štátu do jedného mesiaca od prijatia žiadosti o náhradu škody a odošle rozhodnutie na adresu uvedenú v žiadosti o náhradu škody.

Ak súdna správa alebo osoba, ktorá vedie konanie (polícia, prokuratúra, súd), od vás žiada akékoľvek dodatočné informácie, lehota na prijatie rozhodnutia sa pozastaví, až kým sa nezískajú všetky požadované informácie.

Ak nie som spokojný(-á) s rozhodnutím orgánu, ako ho môžem napadnúť?

Rozhodnutie súdnej správy o vyplatení alebo nevyplatení náhrady škody od štátu môžete napadnúť do jedného mesiaca od nadobudnutia jeho účinnosti podaním príslušnej žiadosti na súdnej správe, ktorá ju postúpi ministerstvu spravodlivosti.

Kde získam potrebné formuláre a iné informácie o tom, ako podať žiadosť?

[Formulár na uplatnenie nároku na náhradu škody od štátu](#) (*Valsts kompensācijas pieprasījuma veidlapa*) a informácie o jeho vyplnení nájdete tu:

- na portáli <http://www.latvija.lv>,
- na webovom sídle súdnej správy <http://www.jpa.gov.lv> v časti „Služby“,
- na súdnej správe, Antonijas iela 6 in Riga ([informácie o úradných hodinách](#)),
- od osoby, ktorá vedie konanie (polícia, prokuratúra alebo súd),
- zavolaním na bezplatné číslo informačnej linky 80001801 (v pracovnom čase).

Existuje osobitná linka pomoci alebo webové sídlo, ktoré môžem využiť?

Môžete využiť bezplatnú linku pomoci „Linka pomoci pre obeť trestných činov“ zavolaním na číslo 116006 každý deň od 12:00 do 22.00 hod., kde získate:

- emocionálnu a psychologickú podporu pre obeť trestných činov,
- informácie o procesných právach obetí (napríklad o právach v trestnom konaní, právach na náhradu škody, uplatňovaní nároku na náhradu škody od štátu atď.), dostupných službách a existujúcich podporných službách pre obeť.

Môžete využiť aj webové sídlo <http://www.cietusajiem.lv>.

Môžem získať právnu pomoc (pomoc od právnik) pri podávaní žiadosti?

Ak si chcete uplatniť nárok na náhradu škody od štátu, nepotrebuje právnu pomoc. Súdna správa poskytuje potrebnú pomoc pri postupe uplatnenia nároku na náhradu škody od štátu.

Existujú nejaké organizácie na podporu obetí, ktoré mi môžu pomôcť pri uplatňovaní nároku na náhradu škody?

Združenie „Skalbes“ (*Biedrība "Skalbes"*) poskytuje bezplatnú linku pomoci na čísle 116006 pod názvom „Linka pomoci pre obeť trestných činov“ (každý deň od 12:00 do 22.00 hod.), ktorá poskytuje emocionálnu a psychologickú podporu obetiam trestných činov, informácie o procesných právach obetí (napríklad o právach v trestnom konaní, právach na náhradu škody, uplatňovaní nároku na náhradu škody od štátu atď.), dostupných službách a existujúcich podporných službách pre obeť.

Posledná aktualizácia: 16/10/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.